

Phil Bosmans, moderne heilige

Peter AUSLOOS verzamelt onuitgegeven werk van overleden montfortaan

- ▶ Het vers *God is liefde* is Phil Bosmans' bron van inspiratie
- ▶ Hij kon het evangelie in een eenvoudige taal brengen bij velen
- ▶ Zijn blijde spiritualiteit was nuchter en concreet tegelijk

Erik DE SMET

Op 17 januari overleed op bijna negentigjarige leeftijd Phil Bosmans, montfortaan en bezieler van Bond zonder Naam. Van zijn boeken gingen meer dan negen miljoen exemplaren over de toonbank. Bosmans wist dan ook het hart van de mensen te raken met een blijde spiritualiteit, nuchter en concreet tegelijk.

Kort na Bosmans' dood begon Peter Ausloos, godsdienstleerkracht en pastoraal medewerker van het bisdom bij de krijgsmacht, onuitgegeven teksten, getuigenissen, interviews en niet-gebundelde uitspraken van pater Bosmans te verzamelen. Het boek *Kijk naar de zon!* is het resultaat.

Phil Bosmans tekende het leven van Peter Ausloos. „Ik was dertien toen ik van mijn ouders *In liefde weer mens worden* cadeau kreeg”, vertelt de samensteller. „Van die boodschap voel ik me nog altijd doordrongen. Steevast begin ik mijn lessen met een van Phils 'spi-



Phil Bosmans bij zijn gouden priesterjubiläum in 1998. © G. R. Zafar

rituele vitamientjes'. Phil begroef mijn vader en huwde mijn broer en mijn schoonzus. Bij gelegenheid schreven we elkaar en ik bezocht hem af en toe in zijn kamer in het klooster in Kontich. Miljoenen boeken had hij verkocht, maar hij leefde sober en hij was nederig. Hij bracht zijn boodschap in de praktijk en dat maakte hem zo geloofwaardig.”

Peter Ausloos' bundeling van Bosmans' onuitgegeven teksten biedt een inzicht in diens denken. De kracht daarvan, meent Ausloos, is dat God te ontmoeten valt in het gelaat van de mensen. In het evangelieverv *God is liefde* ligt de inspiratiebron van wat Phil Bosmans zelf „de revolutie van het hart” noemde. Dat wist hij te verkondigen op een aan-

trekkelijke wijze: het evangelie in klare taal. Het maakte dat tijdens de Boekenbeurs de mensen voor hem in de rij stonden.

Peter Ausloos: „Neem nu *Je kunt niet leven met de scherven van gisteren*. Iedereen kan dat op zichzelf toepassen. De spreuk toont ook Phils methode. In al zijn spreuken wordt zelden over God gesproken, maar als je erover na-

denkt en erover praat, komt God wel degelijk ter sprake.

In een getuigenis in *Kijk naar de zon!* bestempelt politicus Mark Eyskens Phil Bosmans als „een moderne heilige”. Peter Ausloos beaamt dat. „Niet in de zin van

„Ik ben overtuigd dat Phil Bosmans' boodschap niets aan actualiteitswaarde heeft ingeboet”

een pilaarheilige, maar in de betekenis van 'enthousiast', wat betekent dat God in hem was. Bij zijn overlijden zeiden ze dat Phil Bosmans een icoon van de jaren 1970 en 1980 was. Neen, hij is een icoon voor de eenentwintigste eeuw. Het evangelie is toch ook niet voorbij. Ik ben ervan overtuigd dat zijn boodschap niets aan actualiteitswaarde heeft ingeboet.”

Het boek eindigt met de homilie die Phil Bosmans al in 1999 klaarstoomde voor zijn uitvaart. Het is een geloofsbelijdenis in de verrijzenis. „God heeft verrijzenis geschreven in geest en hart van iedere mens”, schreef Bosmans. Het vat zijn spiritualiteit en methode perfect samen.

Peter Ausloos (concept en samenstelling), *Kijk naar de zon! Uitspraken, statements en onuitgegeven teksten van Phil Bosmans*, Halewijn, Antwerpen, 2012, 192 blz., 16,95 euro.

Tegendraads franciscaans

Nieuwe initiatieven tonen de veelkleurigheid van de franciscaanse spiritualiteit

Franciscus en Clara van Assisi blijven velen inspireren, ook al zijn er almaar minder broeders en zusters. De brede franciscaanse familie in Vlaanderen stelde daarom een stafmedewerker aan die de franciscaanse spiritualiteit moet behartigen. Tinne Grolus moet ook bekendheid geven aan alles wat er leeft aan franciscaanse projecten en nieuwe initiatieven lanceren. TAU, Franciscaanse Spiritualiteit Vandaag, nodigt op 24 november alvast iedereen uit naar Vaalbeek bij Leuven voor een inspiratienamiddag.

Niet 'los' verkrijgbaar

„De franciscaanse inspiratie overschrijft de grenzen van de Kerk”, zegt Tinne Grolus. „De spiritualiteit van Clara en Franciscus heeft ontzettend veel te bieden en is brandend actueel, maar de figuren daarvan loskoppelen, kan niet zomaar. Franciscus en Clara zijn niet 'los' verkrijgbaar. Ze leefden net als wij in een tijd waarin het niet goed ging met de Kerk. Een belangrijke boodschap van hen is je niet blind te staren op kerkelijke wantoestanden.”

TAU vat de franciscaanse spiritualiteit samen in drie kernwoorden: eenvoudig, kwetsbaar, verbonden. Grolus: „Franciscus en



Ook met minder minderbroeders en zusters overleeft Franciscus' spiritualiteit. © Reporters

zijn eerste broeders gingen in tegen de gerichtheid op macht en bezit. Ze verzetten zich tegen het rijker worden, evenzeer in de Kerk. Het was ook oorspronkelijk een lekenspiritualiteit. Franciscus was immers geen priester. Velen hebben een beeld van hem als dierenvriend, als bedelaar of als prediker. Voor mij is hij bovenal een doener. Hij ging het leven van de armen delen en door hun manier van leven getuigden de eerste broeders van hun geloof. Ze werk-

ten mee met de mensen, maar als ze onvoldoende te eten hadden, gingen ze bedelen.”

Vrij snel al na Franciscus' dood groeiden er meerdere interpretaties van zijn spiritualiteit. De brede franciscaanse familie werd in de loop van de eeuwen ook veelkleurig: er ontstonden drie ordes van broeders, er zijn clarissen en franciscanessen, een derde orde, de internationale jongerenorganisatie Youfra en tal van individuen voor wie de figuur van de

kleine man uit Assisi hun leven stuurt.

„Het is niet aan ons om te zeggen wie nu meer of minder franciscaans is”, meent Grolus. „We willen wel de oorspronkelijke geschriften bestuderen. In zijn Lofzang ziet Franciscus God als nederigheid. Dat was ongekennd. Zo ook zijn bezoek aan de sultan. Hij ging naar hem toe, niet om hem te beoordelen, maar om hem te ontmoeten. Dat is een uitnodiging om ons op onze beurt open te stellen voor de ander.”

De religieuze ordes dunnen almaar verder uit. Heeft de franciscaanse spiritualiteit levenskansen als er nog nauwelijks broeders en zusters zijn? „De kloosters blijven van grote betekenis zolang ze er zijn”, besluit Grolus. „We hebben vuurplekken nodig om mensen samen te brengen, al hoeft dat niet per se in kloosters te zijn. Vandaar onze inspiratienamiddag in Vaalbeek.” (EDS)

De franciscaanse inspiratienamiddag vindt plaats op 24 november in La Foresta in Vaalbeek (Prosperdreef 9). Welkom vanaf 13.30 uur. Info en inschrijving via tinnegrolus@gmail.com, 0479 07 81 40 en weldra ook via www.franciscaansleven.be.

Missiemuseum

De tijd is (nog) niet rijp voor een Vlaams missiemuseum. Dat besluit een haalbaarheidstudie van het Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur (CRKC), dat de museumcollecties van missionaire congregaties inventariseerde. Er wordt wel gepleit voor een missiedepot waar de collecties beheerd kunnen worden en waaruit later een museale werking kan ontstaan.

Compensatie

Na jaren onderhandelen krijgen Kerken en religieuze gemeenschappen in Tsjechië compensatie voor kerkelijke eigendommen die werden aangeslagen ten tijde van het communisme. Ze zullen gronden, gebouwen en financiële compensatie ter waarde van 5 miljard euro ontvangen. Het besluit geraakte door het parlement met een bijzonder krappe meerderheid. De Tsjechen vrezen immers schadeclaims van in 1945 verdreven Sudeten-Duitsers.

Kerstboom

De kerstboom op het Sint-Pietersplein komt dit jaar uit een dorp in Midden-Italië. Pas sinds 1983 staat er tijdens de advent een boom op het plein, die telkens uit een ander land komt. (EDS)